

Eriparihirsistä veljeksiä Roslagin mahongilla

Vanhan korjaaminen on alussa aina yhtä tuskaista. Lopputulos kuitenkin palkitsee, jos pinnat saa sointumaan väreissä niin, ettei uuden ja vanhan saumaa huomaa. Kun aloin korjaamaan vanhan ulkosaunan seiniä, jouduin naaraamaan korvaushirsistä sieltä täältä monelta eri vuosikymmeneltä. Armoton kirjavuus. Uula-Roslagin mahonki sävytti seinän yhtenäiseksi. 1700-luvulta peräisin oleva resepti toimii edelleen loistavasti.

Yllättävästi hirren iällä ei perinnerakentamisessa ole merkitystä, kunhan puu on terve ja pinta kiinteä eikä kauhtunut. Tähän kohteeseen löytyi korvaushirsistä muiden nurkista. Niiden alkuperät juonsi juurensa 1800-luvun Karjalasta aina 50-luvun Hämeeseen. Muutamia uusia piti myös hakea sahalta, koska vanhojen pitkien hirsien löytäminen alkaa olemaan jo hankalaa. Jos hirttä ei halua maalata tai punamullata, yhtenäisen sävyn aikaansaamiseen Uula-Roslagin mahonki on erinomainen. Sen tummat sävyt "009 Hiili" ja "0509 Taateli" tasaavat 1-2 kerralla vaaleat ja tummat hirret samaan sävy maailmaan jättäen kuitenkin puun syyt näkyviin.

Vaikka Roslagin mahongissa on runsaasti tervaa ja pellava-öljyä on se nopea levittää, koska se on ohutta, lähes suoja-aineen omaista koostumukseltaan. Ensin sotkin pensselistä putoavilla tipoilla osan sokkeliä ja terassilautoja – vahingosta viisastuneena suojasin huolellisemmin seinän alapuoliset osat. Aineen putsaaminen huokoisilta pinnoilta on vaikeaa, koska sen tarkoitus on suojatakseen imeytyä pintaa syvemmälle.

Hirsien "natsat" jäävät karkeiksi sahauksen jälkeen. Nauhahiomakoneella saa pinnat hiottua tiiviiksi, mikä lisää puun ikää. Teräviin kulmiin saa puukolla veisteltä pienet kauniit elävät viisteet. Uula-Roslagin mahongin saa imeytymään hyvin päihin ja sävy korostaa puun syiden syvyyttä

Jutun kirjoittaja Aram Aflatuni on arkkitehti ja mediatuottaja, jolla on kokemusta Uulan maaleista jo 20 vuoden ajalta. Hänen intohimoinaan ovat puurakentaminen ja materiaalit, jotka ikääntyvät arvokkaasti.

